

Achtergrondrapport Dijktracé en inpassing

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Colofon

Rapportgegevens	
Rapporttitel	Achtergrondrapport Dijktracé en inpassing
Ondertitel	Dijkversterking Wijk bij Duurstede
DMS nummer:	012539-RAP-21456
Versie:	Definitief
Datum:	22 september 2022

Vrijgave:

Verantwoordelijkheid	Functie	Naam
Opgesteld door:	Adviseur planvorming	Monne Weghorst
Gecontroleerd door:	Landschapsarchitect	Tijs van Loon
Vrijgegeven door:	Coordinator planproces	Pauline van Veen
Autorisator Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	Omgevingsmanager	Margreet van Zee
Vrijgever Hooheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	Projectmanager	Freek Visser

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Poldermolen 2
3994 DD Houten

030 634 57 00 T
sterkelekdijk@hdsr.nl E
hdsr.nl/sterkelekdijk W

Documenthistorie:

Versie	Datum	Toelichting
0.1	08-06-2022	Concept
0.2	13-07-2022	Review planteam
Reviewversie	10-08-2022	Versie voor interne review projectteam Wijk bij Duurstede - Amerongen en HDSR
Reviewversie	18-08-2022	Versie voor review Rijkswaterstaat, provincie Utrecht, Gemeente Wijk bij Duurstede, Gemeente Utrechtse Heuvelrug en Natuurorganisaties
1.0	22-09-2022	Versie voor programmateam Sterke Lekdijk en ambtelijke werkgroep

Inhoud

1 Inleiding 7

- 1.1 Aanleiding en context 7
- 1.2 Doelstelling 7
- 1.3 Leeswijzer 8

2 Wettelijk en beleidsmatig kader 9

- 2.1 Nationaal 9
- 2.2 Provinciaal 9
- 2.3 Gemeentelijk 9

3 Huidige situatie en autonome ontwikkeling 11

- 3.1 Huidige situatie 11
- 3.2 Autonome ontwikkeling 12
- 3.3 Eerder uitgevoerde onderzoeken 12

4 Doelen ruimtelijke kwaliteit 13

5 Beoordelingskader 17

- 5.1 Inleiding 17
- 5.2 Wijze van effectbeoordeling 17
- 5.3 Normering 17

Literatuurlijst 19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

In het programma Sterke Lekdijk werkt Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) aan het versterken van de Lekdijk tussen Amerongen en Schoonhoven. De Lekdijk strekt zich uit langs de noordelijke oever van de Lek en Nederrijn van Amerongen tot Schoonhoven over een lengte van 55 kilometer. De dijk is bijna 1000 jaar oud en beschermt een groot deel van Midden- en West-Nederland tegen hoge waterstanden op de Lek en Nederrijn. HDSR heeft de taak om de dijk aan de nieuwe norm van de Waterwet te laten voldoen.

Het programma Sterke Lekdijk is onderdeel van het Hoogwaterbeschermingsprogramma en is verdeeld in zes deelprojecten van oost naar west:

- Wijk bij Duurstede – Amerongen
- Irenesluis – Culmborgse Veer
- Culemborgse Veer – Beatrixsluis
- Jaarsveld – Vreeswijk
- Salmsteke
- Salmsteke – Schoonhoven

Het deelproject Wijk bij Duurstede – Amerongen ligt tussen de rand van de kern Amerongen en de Prinses Irenesluizen bij Wijk bij Duurstede. Het deelproject bestrijkt daarmee elf kilometer aan primaire kering. Het dijktraject tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen voldoet niet aan de in 2017 aangescherpte veiligheidsnormen voor hoogte, piping, macrostabiliteit, microstabiliteit en de grasbekleding binnenwaarts en buitenwaarts. Versterking is daarom noodzakelijk. Op 1 juli 2020 heeft het bestuur van HDSR het voorkeursalternatief vastgesteld

1.2 Doelstelling

Na het vaststellen van het voorkeursalternatief is het dijkontwerp uitgewerkt. Dit wordt vastgelegd in een Projectplan Waterwet en doorloopt daarmee een openbare besluitvormingsprocedure. Daarbij is ook een Milieueffectrapport (MER) opgesteld waarin de milieueffecten van het dijkontwerp in kaart zijn gebracht. Het beoordelingskader voor het MER is eerder vastgelegd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Sterke Lekdijk. Omgevingsaspecten krijgen daarmee een volwaardige rol in de totstandkoming van het dijkontwerp.

Dit achtergrondrapport is onderdeel van het MER en heeft als doel het beschrijven van de randvoorwaarden, uitgangspunten en het beoordelingskader voor de effectbeoordeling. De effectbeoordeling zelf is opgenomen in het MER. De achtergrondrapporten per thema zijn als bijlage opgenomen bij het MER.

Het thema dijktracé en inpassing richt zich op de kenmerken van de nieuwe dijk en de manier waarop deze zich in de omgeving manifesteert. Bij de relatie met de omgeving gaat het ondermeer om de aanwezige cultuurhistorische- en natuurwaarden. Dit thema heeft de brede invalshoek van de ruimtelijke kwaliteit waarbij vanuit de omgeving naar de dijk wordt gekeken.

Bij het thema cultuurhistorische- en aardkundige waarden en het thema natuur wordt ingezoomd op de in de omgeving aanwezige waarden, en de effecten die de versterking van de dijk op deze waarden heeft. Bij deze twee thema's wordt dus vanuit de dijk gekeken naar de aanwezige waarden en de manier waarop deze het beste kunnen worden gespaard.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader beschreven, in hoofdstuk 3 de huidige situatie en autonome ontwikkelingen. Hoofdstuk 4 beschrijft de doelen die in eerdere visies opgesteld zijn voor de ruimtelijke kwaliteit van de dijk. In hoofdstuk 5 Beoordelingskader wordt beschreven op welke manier de effecten beoordeeld worden. In de bijlagen worden de resultaten van onderzoeken die gebruikt zijn voor de effectbeoordeling getoond.

2 Wettelijk en beleidsmatig kader

Het wettelijk en beleidsmatig kader wordt voornamelijk gevormd door omgevingsvisies op rijks-, provinciaal- en gemeentelijk niveau.

2.1 Nationaal

Nationale Omgevingsvisie

In de Nationale Omgevingsvisie geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland [1].

Hierin wordt benoemd dat waterveiligheidsopgaven ook met andere ruimtelijke opgaven gecombineerd kunnen worden. De landschappelijke inpassing van waterveiligheidsmaatregelen is hierbij relevant.

Nationaal waterprogramma

Het Nationaal Water Programma 2022-2027 beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid, en de uitvoering ervan in de rijkswateren [2].

Het programma zich met vooral op waterveiligheid en waterkwaliteit. De inpassing van de dijk in het landschap wordt hier niet verder gespecificeerd.

Handreiking landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit in waterveiligheidsopgaven

De handreiking van het Hoogwater beschermingsprogramma heeft als doel praktische en procesmatige handvatten te geven aan de projectopgaven van het hoogwaterbeschermingsprogramma, met betrekking tot landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit [3].

2.2 Provinciaal

Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie gaat de provincie Utrecht in op de vraag hoe de provincie er in 2050 uit wil zien. Hierbij is ook de inpassing van de dijk in het landschap van belang [4].

Bodem en Waterprogramma

De provincie Utrecht heeft de ambitie de Nederrijn- en Lekdijken verder te ontwikkelen tot belangrijke iconen. Het dijken- en rivierenlandschap kan immers bijdragen aan de identiteit en kwaliteit van ons landschap (Bodem en Waterprogramma, 2022-2027) [5].

2.3 Gemeentelijk

Omgevingsvisie Kromme Rijngebied

De omgevingsvisie is een gezamenlijke omgevingsvisie van de gemeenten Wijk bij Duurstede, Bunnik en Houten [6]. De visie benoemt de volgende kwaliteiten van de Lekdijk die van toepassing zijn op het dijktracé:

De dijk zelf en de onregelmatige bochtigheid ervan

Als voorbeeld van verbetering wordt hierbij genoemd: 'Bij dijkverbetering vervlakte bochten herstellen en getailleerd talud maken'.

Knotbomenrij langs de dijk als cultuurhistorische bescherming van de dijk

Wat betreft de visie op de dijk wordt de dijkverbetering tussen Wijk bij Duurstede als belangrijke kans genoemd. Vooral tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen is de dijk in het ideale geval een 'boulevard' of 'balkon' die toegang geeft tot de uiterwaarden.

Amerongen en Wijk bij Duurstede worden hierdoor met elkaar verbonden wat interessant is voor recreatief gebruik.’

Omgevingsvisie stedelijk gebied, Wijk bij Duurstede

Deze omgevingsvisie heeft een raakvlak met het uiterlijk van de dijk tegen Wijk bij Duurstede aan. Het waterfront aan de Lekdijk wordt benoemd als bijzondere kwaliteit [7].

Omgevingsvisie, Utrechtse heuvelrug

In de omgevingsvisie Utrechtse heuvelrug wordt de dijk benoemd als landschappelijke kwaliteit, met zicht op de uiterwaarden buitendijks en agrarisch gebied binnendijks.

Op het gebied van recreatie wordt vermeld: ‘Ook zetten we voor wat betreft de Lekdijk zelf in op een verschuiving in gebruik: van doorgaand verkeer naar (recreatief) fietsverkeer’ [8].

3 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

3.1 Huidige situatie

In het kader ruimtelijke kwaliteit dijkversterking Wijk Bij Duurstede – Amerongen wordt de huidige situatie als volgt beschreven: ‘De dijk en zijn omgeving is populair bij recreanten. Er zijn verschillende wandelroutes in het gebied, zowel binnen- als buitendijks. Fietsen gebeurt vooral op de dijk.’ De landschappelijke waarden uit het verkennend onderzoek zijn hieronder samengevat.

De dijk als landschappelijk element

- Enerzijds als herkenbare en dominante verbindende structuur, zowel visueel-ruimtelijk als functioneel-ruimtelijk;
- Anderzijds juist als scheidslijn tussen buitendijks en binnendijks landschap, eveneens zowel visueel-ruimtelijk als functioneel ruimtelijk.

Dijktracés met een karakteristiek profiel

- Amsterdam Rijnkanaal: Rechte kanaaldijk met heldere begrenzingen;
- Rivierdijk Wijk bij Duurstede direct aan de Neder-Rijn. Dit is een slingerende schaaldijk met korte buitenberm en kribben. Het landgebruik loopt door op het dijktaalud.;
- De Beermuur van Wijk bij Duurstede;
- Landelijke dijk van Wijk bij Duurstede tot aan de bebouwde kom van Amerongen. Dit is een hoge slingerende dijk door het landschap met een vrij stijl taalud dat vloeiend afloopt naar de omgeving. Het landgebruik loopt door op het dijktaalud;
- Verdwijnende dijk binnen de bebouwde kom van Amerongen met een kantelmuur in steen.

Binnendijks landschap

- Verkavelingsrichting dwars op de dijk;
- (Lint)bebouwing op enige afstand van de dijk;
- Gevarieerd agrarisch gebruik.

Buitendijks landschap

- Uiterwaarden met kades, oudhoevig land, knotwilgen, strangen en oude rivierarmen;
- Natuur-en recreatiegebieden;
- Gevarieerde ruimtelijke opbouw;
- Rivier en sluzencomplex Amerongen;
- Amsterdam Rijnkanaal met Prinses Irenesluizen.

Belevingswaarde

- Hoge dijk met vrij zicht op de omgeving;
- Slingerend en onregelmatig dijkverloop;
- Contrast tussen binnendijks en buitendijks gebied;
- Open gebieden met ruime vergezichten naar het achterland en op de rivier;
- Beschermde stads- en dorpsgezichten Wijk bij Duurstede en Amerongen.

De landschappelijke kwaliteiten van het gebied zijn sterk. Bij de laatste dijkversterking in de jaren '80 van de vorige eeuw, is beperkt rekening gehouden met landschappelijke waarden. Toch heeft dat op dit traject niet tot ernstige aantasting van de landschappelijke kwaliteit geleid. Er zijn wel mogelijke bedreigingen vanuit andere aspecten. Zo zou bijvoorbeeld natuurontwikkeling de openheid van het gebied en cultuurhistorische elementen kunnen aantasten.

Er zijn ook kansen. Er zijn vooral kansen om de beleefbaarheid van het landschap te vergroten ten behoeve van de recreatie.

3.2 Autonome ontwikkeling

Recentelijk is een deel van de Lunenburgerwaard heringericht. De herinrichting Lunenburgerwaard is een project dat procedureel losstaat van de dijkversterking Wijk bij Duurstede-Amerongen. In de Lunenburgerwaard ligt een zone van 80 meter breed, langs de buitenteen dijk, in het plangebied van de dijkversterking.

3.3 Eerder uitgevoerde onderzoeken

Er zijn in het verleden meerdere ruimtelijk kwaliteitskaders opgesteld. Hierbij heeft een steeds verdere verfijning plaatsgevonden.

Ruimtelijk Kwaliteitskader

In eerste instantie is het Ruimtelijk kwaliteitskader noordelijke Rijn- en Lekdijk Amerongen - Schoonhoven (2016) opgesteld voor het gehele tracé van de dijkversterking Lekdijk [9].

Het ruimtelijk kwaliteitskader is voor een groot deel gebaseerd op een belevingswaardeonderzoek en een conditionerend cultuurhistorisch- en

landschappelijk onderzoek. Hierin zijn de belangrijkste cultuurhistorische- en landschappelijke waarden van het gebied vastgesteld [10] [11].

Kader Ruimtelijke Kwaliteit

In de uitwerking van de Nota van Uitgangspunten is dit verfijnd in het Kader Ruimtelijke Kwaliteit Dijkversterking Wijk Bij Duurstede – Amerongen [12] [13]. Informatie uit deze studie is gebruikt bij de beschrijving van de huidige situatie in paragraaf 2.3, en het beoordelingskader in paragraaf 3.3.

Inpassingsvisie Ruimtelijke Kwaliteit

Voor de uitwerking van het dijkontwerp is de Inpassingsvisie Ruimtelijke Kwaliteit opgesteld [14]. De ontwerpprincipes uit de Inpassingsvisie en het Kader Ruimtelijke Kwaliteit Dijkversterking Wijk Bij Duurstede – Amerongen worden hierin verder beschreven.

Deze ontwerpprincipes vormen de basis voor de effectbeoordeling dijktracé en inpassing in het MER.

4 Doelen ruimtelijke kwaliteit

In het Kader Ruimtelijke Kwaliteit Dijkversterking Wijk Bij Duurstede – Amerongen is een analyse gemaakt van de ruimtelijke kwaliteiten van de Lekdijk tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen, en een doelstelling opgesteld voor het dijktracé [13].

Zeven leidende principes

Het kader is uitgewerkt in de Inpassingsvisie Ruimtelijke Kwaliteit [14]. Er wordt gewerkt met een zeven leidende principes:

1. Ontwikkel de dijk als een leesbare en krachtige verdediging tegen het water
2. Maak de geschiedenis van de dijk zichtbaar
3. Geef vorm aan het landschap vanuit historische inspiratie
4. Maak de dijk een beleving voor alle gebruikers
5. Gebruik de dijk als ecologische verbinding
6. Maak een zichtbare relatie tussen de dijk en kruisende structuren
7. Behoud woningen en beplantingsstructuren

Leidend principe 1

Onder ieder leidend principe vallen meerdere ontwerpprincipes. Vooral leidend principe 1 is belangrijk voor het aspect dijktracé en inpassing.

Daaronder vallen de ontwerpprincipes:

- Houd de dijk grootschalig en continu;
- Zorg voor een zichtbare hoofdvorm met een smalle kruin;
- Maak technische oplossingen subtiel zichtbaar;
- Ontwikkel en beheer de dijk als een grens tussen twee werelden die doorlopen tot boven aan de dijk.

Ontwerpprincipes

De ontwerpprincipes 1a, 1b en 1d vormen de basis van de beoordeling op het aspect dijktracé en inpassing in de volgende beoordelingscriteria van het MER:

1a Schaal en continuïteit profiel.

1b Herkenbaarheid hoofdvorm van de dijk.

1d Aansluiting bij landschappelijke structuren.

Hieronder worden de ontwerpprincipes verder toegelicht.

Houd de dijk grootschalig en continu (1a)

De dijk tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen is een helder en kenmerkend element in het subtiel veranderende rivierenlandschap. Het is van belang de beleving van de dijk over de gehele lengte als autonoom, herkenbaar en grootschalig element te behouden.

Een continue vorm van de dijk zorgt voor begrip: dat het gaat om een nationale infrastructuur, die overal dezelfde watermassa moet keren.

De uitgangspunten zijn:

- De dijk Wijk bij Duurstede - Amerongen dient in vorm herkenbaar te zijn als een samenhangend onderdeel van het totale dijktraject Amerongen-Schoonhoven en maakt daardoor herkenbaar onderdeel uit van de nationale infrastructuur van de noordelijke Lekdijk.
- Versterk de dijk als een continu lijnelement met een zo lang mogelijk aaneengesloten dijkprofiel en zo min mogelijk profielovergangen.
- De Beermuur (historisch waterfront, Wijk bij Duurstede) en de Kanaaldijk (moderne dijk langs het Amsterdam-Rijnkanaal) vormen verbijzonderingen, binnen de doorgaande lijn.

- De dijk kent een eenduidig beheer, met over korte afstand een beperkte variatie in beheervormen. Buitendijks zoveel mogelijk maaibeheer, gericht op het ontwikkelen van bloemrijke dijken. Binnendijks een afwisseling van maaibeheer en eventueel begrazingsbeheer als onderdeel van de agrarische bedrijfsvoering (zie 1d).

Zorg voor een zichtbare hoofdvorm met een smalle kruin (1b)

Schoonheid van een dijk schuilt onder meer in de helderheid van de vorm. Om de herkenbaarheid van de dijk als autonoom en scherp element in het landschap te waarborgen is het wenselijk om het karakteristieke profiel (met relatief steile taluds en smalle kruin) zoveel mogelijk te behouden. De uitgangspunten zijn:

- Voor dit tracé heeft vanuit landschappelijke karakteristieken, en het waarborgen van een herkenbaar profiel, een vierkant dijkprofiel (zonder bermen) de voorkeur. Waar dit vanuit waterveiligheid niet mogelijk is gaat de voorkeur uit naar een profiel met één berm (bij voorkeur binnendijks). Een dijk met zowel binnen- als buitendijks een berm is niet wenselijk omdat de hoofdvorm dan duidelijk minder zichtbaar is;
- De dijk heeft relatief steile taluds van ca 1 op 3;
- Voorkeur voor een gedetailleerd profiel (een talud waarbij de helling toeneemt naar de kruin toe);
- Houd de ‘kop’ van de dijk in verhouding tot het gehele grondlichaam inclusief bermen voldoende hoog (minimaal $\frac{3}{4}$ hoogte van het totale grondlichaam van de dijk);
- Zorg voor een scherpe knik tussen het maaiveld en de teen van de dijk. Waar een ‘pipingberm’ toegepast wordt, is eveneens een scherpe knik gewenst op de plek waar het dijktaalud en de berm elkaar kruisen;

- Houd dijkopgangen ondergeschikt aan de hoofdvorm van de dijk;
- Gestreefd wordt naar een zo smal mogelijke kruin.

Ontwikkel en beheer de dijk als een grens tussen twee werelden die doorlopen tot boven aan de dijk (1d)

De dijk in dit traject vormt zowel visueelruimtelijk als functioneelruimtelijk een heldere scheidslijn. Dit contrast tussen binnen- en buitendijks is karakteristiek voor dit traject en een belangrijke kwaliteit.

Binnendijks is de historische copeontginning min of meer haaks op de dijk georiënteerd. De landbouw heeft van oudsher een belangrijke rol gespeeld in het beheer en onderhoud van de dijk. Dit is nu op veel plekken nog steeds zichtbaar door de afrastering die direct aan de kruin grenst.

Het buitendijkse gebied heeft een natuurlijke uitstraling waar de oriëntatie van landschappelijke elementen (geulen, beplantingen) meer parallel aan de rivier (en dijk) georiënteerd is.

Het contrast tussen binnen- en buitendijks is een belangrijke kwaliteit die met deze dijkversterkingsopgave verder benut kan worden. De uitgangspunten zijn:

- Streef naar een aaneengesloten natuurgebied in de uiterwaarden en een dijktaalud met bloemrijk grasland aan de zuidzijde van de dijk (koppelkans 3 en 7 van de dijkversterking);
- Eventuele hekken staan hier niet bovenop de kruin, maar juist bij de dijk- of bermvoet;
- Creëer een passende aansluiting van de buitendijkse beheerstrook richting de uiterwaard op maaiveld (vloeiend bij grasland, een scherpe knik bij voormalige kleiputten);
- Streef binnendijks naar zoveel mogelijk aaneengesloten agrarische gronden langs de dijk, die visueel en functioneel doorlopen tot aan de kruin, met behoud/herstel van afrastering bovenop de kruin;

- Ontwikkel beplanting die kenmerkend is voor het agrarisch cultuurlandschap langs de dijk, en waar mogelijk op de binnenzijde van de dijk, zoals erfbeplantingen, boomgaarden en bomen op afritten (onderdeel van koppelkans 7);
- Behoud van de karakteristieke haakse copeverkaveling tot aan de dijk. Wanneer kopsloten worden gedempd dan dient onderzocht te worden hoe de verkaveling op een andere manier kan worden gemarkeerd (bijv als subtiele laagte en door beplanting).

Overige ontwerpprincipes

Naast de ontwerpprincipes 1a, 1b en 1d kunnen er op het onderwerp dijktracé en inpassing ook raakvlakken zijn met ontwerpprincipes die onder de leidende principes 2 t/m 7 vallen. Deze ontwerpprincipes worden allemaal beschreven in de inpassingsvisie ruimtelijke kwaliteit [14].

5 Beoordelingskader

5.1 Inleiding

Voor de dijkversterking kunnen de aanpassing van het dijktaalud, verandering van de beplantingsstructuur, de aanleg van verticale- en horizontale pipingmaatregelen, en het dempen van sloten allemaal invloed hebben op het uiterlijk van de dijk zelf en/of de samenhang van de dijk met de omgeving. Voor het aspect dijktracé en inpassing worden deze effecten beoordeeld.

5.2 Wijze van effectbeoordeling

De ontwerpprincipes 1a, 1b en 1d vormen de basis van de beoordeling op het aspect dijktracé en inpassing in de volgende beoordelingscriteria:

- Schaal en continuïteit profiel.
- Herkenbaarheid hoofdvorm van de dijk.
- Aansluiting bij landschappelijke structuren.

Per beoordelingscriterium worden de maatregelen door middel van expert judgment getoetst aan de relevante ontwerpprincipes uit de inpassingsvisie ruimtelijke kwaliteit (2022). De maatregelen worden enkel beoordeeld op de effecten in de gebruiksfase.

5.3 Normering

5.3.1 Schaal en continuïteit profiel

Tabel 5-1 Scoretabel Schaal en continuïteit profiel

Effectscore	Toelichting
+++	Sterk positieve invloed op de schaal en continuïteit van het profiel.
++	Positieve invloed op de schaal en continuïteit van het profiel.
+	Licht positieve invloed op de schaal en continuïteit van het profiel.
0	De schaal en continuïteit van het profiel wordt niet verbeterd of verslechterd.
-	Licht negatieve invloed op de schaal en continuïteit van het profiel.
--	Negatieve invloed op de schaal en continuïteit van het profiel.
---	Sterk negatieve invloed op de schaal en continuïteit van het profiel.

5.3.2 Herkenbaarheid hoofdvorm van de dijk

Tabel 5-2 Scoretabel 'Herkenbaarheid hoofdvorm van de dijk'

Effectscore	Toelichting
+++	Sterk positieve invloed op de herkenbaarheid van de hoofdvorm van de dijk.
++	Positieve invloed op de herkenbaarheid van de hoofdvorm van de dijk.
+	Licht positieve invloed op de herkenbaarheid van de hoofdvorm van de dijk.
0	De herkenbaarheid van de hoofdvorm van de dijk wordt niet verbeterd of verslechterd.
-	Licht negatieve invloed op de herkenbaarheid van de hoofdvorm van de dijk.
--	Negatieve invloed op de herkenbaarheid van de hoofdvorm van de dijk.
---	Sterk negatieve invloed op de herkenbaarheid van de hoofdvorm van de dijk.

5.3.3 Aansluiting bij landschappelijke structuren

Tabel 5-3 Scoretabel 'Aansluiting bij landschappelijke structuren'

Effectscore	Toelichting
+++	Het samenspel tussen dijk en omgeving wordt buitengewoon veel versterkt.
++	Het samenspel tussen dijk en omgeving wordt versterkt.
+	Het samenspel tussen dijk en omgeving wordt licht versterkt
0	Het samenspel tussen dijk en omgeving wordt niet verbeterd of verslechterd.
-	Het samenspel tussen dijk en omgeving wordt licht verslechterd, bijvoorbeeld door het aantasten van oude vegetatie- of verkavelingsstructuren, de vorm van de dijk, of de toegankelijkheid van de dijk.
--	Het samenspel tussen dijk en omgeving wordt verslechterd, bijvoorbeeld door het aantasten van oude vegetatie- of verkavelingsstructuren, de vorm van de dijk, of de toegankelijkheid van het landschap vanaf de dijk.
---	Het samenspel tussen dijk en omgeving wordt sterk verslechterd, bijvoorbeeld door het aantasten van oude vegetatie- of verkavelingsstructuren, de vorm van de dijk, of de toegankelijkheid van het landschap vanaf de dijk.

Literatuurlijst

- [1] Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, „Nationale omgevingsvisie,” 2020.
- [2] Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit; Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, „Nationaal Water Programma 2022-2027,” 2022.
- [3] M. v. Rijswijk, „Hoogwaterbeschermingsprogramma: Handreiking landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit in waterveiligheid,” Programmadirectie Hoogwaterbescherming, 2014.
- [4] Provincie Utrecht, „Omgevingsvisie provincie Utrecht,” 2021.
- [5] Provincie Utrecht, „Bodem en Waterprogramma Provincie Utrecht 2022-2027,” 2022.
- [6] Gemeente Bunnik, Gemeente Houten, Gemeente Wijk bij Duurstede, „Omgevingsvisie kromme rijngebied,” 2017.
- [7] Gemeente Wijk bij Duurstede, Bureau Nieuwe Gracht, „Omgevingsvisie stedelijk gebied,” 2021.
- [8] Gemeente Utrechtse Heuvelrug, „Omgevingsvisie Utrechtse Heuvelrug,” 2021.
- [9] Terra Incognita, Bureau Waardenburg, „Ruimtelijk Kwaliteitskader noordelijke Rijn- en Lekdijk Amerongen – Schoonhoven eindrapport,” 2016.
- [10] KeppelMedia, „Bewoners praten mee over versterking van de Lekdijk tussen Amerongen en Wijk bij Duurstede,” 2017.
- [11] Sweco, Arcadis, „Conditionerend cultuurhistorisch en landschappelijk onderzoek dijkversterking Wijk bij Duurstede Amerongen,” 2018.
- [12] Sweco, Arcadis, Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, „Nota van uitgangspunten dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen,” [Online]. Available: <https://ggc.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=0608234978f142a4971cc479fd8bbee3>. [Geopend juli 2022].
- [13] Sweco, Arcadis, „Kader ruimtelijke kwaliteit dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen,” 2018.
- [14] Sterke Lekdijk, „Inpassingsvisie ruimtelijke kwaliteit,” 2022.
- [15] Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, „Nationaal Water Programma 2022-2027,” 2022.
- [16] Provincie Utrecht, „Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027,” 2022.